27 ta' Gunju, 1959 Imhallef:— Onor. Dr. W. Harding, K.M., B.Litt., LL.D. II-Pulizija versus Garmeia Galea

Habi ta' Twelid — Tarbija — "Child" — Art. 254 tal-Kodići Kriminali.

- Il-ligi tikkontempla d-delitt ta' mara li tiled tarbija u tidjen bil-mohbi l-katavru taghha, jew taghmel minnha xort'ohra biex tjittex li tahbi t-twelid ta' dik it-tarbija.
- Taht il-kelma "tarbija" "child" ghandu jiftihem anki "feto", basta li jkun lahaq ha ghal kollox l-ghamla ta' bniedem, apparti dak li jigri lil dan il-"feto" wara li jkun inheba.
- U ma hemm ebda rağuni blex wiehed jiddistingwi bejn katavru ta' tarbija li tkun twieldet hajja u katavru ta' tarbija li tkun twieldet mejta.

Hu veru li l-habi tat-tarbija jrid ikun minn kulhadd in generali, u mhux minn xi individwu partikulari biss; u ma jrdx ikun momentaneu; imma langas irid ikun finali u permanenti b'mod assolut. Kollox jiddependi mič-čirkustanzi partikulari ta' kull kaž, biex minnhom issir l-indagni jekk l-imputata rledetx tahbi t-twelid tat-tarbija billi tiddisponi minnha segretament.

Il-Qorti:— Rat l-att tar-rinviju tal-Attorney General tat-13 ta' April 1959, tal-attijiet tal-kumpilazzjoni fi-ismijiet fuq imsemmija, sabiex il-Qorti Kriminali tal-Maĝistrati ta' Malta bhala Qorti ta' Gudikatura Kriminali tiddečidi fuq l-imputazzjoni talli f'Birkirkara, fix-xahar ta' Novembru 1958, meta twieldetilha tarbija, ghamlet b'mod li bih fettčet li tahbi t-twelid ta' dik it-tarbija, kontra l-art. 254 tal-Kodiči Kriminali (Kap. 12);

Rat l-attijiet tal-kumpilazzjoni fl-ismijiet fuq imsemmija;

Rat is-sentenza ta' dik il-Qorti tat-28 ta' April 1959, li biha sabet lill-imputata hatja fit-termini tal-akkuża, u kkundannatha sitt xhur prigunerija;

Rat ir-rikors li bih l-imputata appellat mis-sentenza fuq imsemmija, u talbet li tigi revokata u li hi tigi liberata;

Trattat l-appell;

Ikkunsidrat:

L-imputazzjoni hi taht l-art. 254 Kod. Kriminali, li jghid hekk:— "Jekk mara li tiled tarbija, billi tidfen bilmohbi l-katavru taghha jew taghmel minnu xort'ohra tfittex li tahbi t-twelid ta' dik it-tarbija, tehel ecc. ecc.";

Fl-Annotazzjonijiet tal-Kodići Kriminali ma hemmx indikata l-origini ta' din id-dispožizzjoni. Id-dispožizzjoni immedjatament ta' qabilha, taht l-istess sub-titolu, giet modellata fuq l-art. 394 tal-Codice delle Due Sicilie, imma ebda dispožizzjoni analoga ghal dik tal-art. 254 fuq imsemmi ma hemm f'dan il-Kodići. Aktarx li l-kompilaturi kellhom quddiemhom il-leģislazzjoni ngliža. Hu ćert li minn xi osservazzjonijiet li hemm fir-Rapport ta' Andrew Jameson dwar il-Proģett tal-Kodići Kriminali, ghalkemm mhux prečižament ghar-rigward ta' dan l-artikolu, imma ta' ohrajn "eiusdem generis", jidher li l-kompilaturi kienu preokkupati li jissalvagwardaw "inter alia" d-dispožizzjonijiet ta' l-Istat Civili, u riedu b'sanzjonijiet kriminali jirrafforzaw l-obligi relattivi. Hekk, ghar-rigward tad-dispožizzjoni ta' dak li a'lura kien l-art. 233 (il-lum 261), Jameson qal (pp. 122-123 tar-Rapport):— "The provision in art. 233 savours of over-legislation, but may be necessary to enforce the civil law as to registration of births" U qabel p. 66, kien qal li:— "A wise administration may find it requisite to enforce the law of registration of births";

Dan ir-rifless hu ta' valur mhux dubju fl-interpretazzjoni u studju, jekk mhux ežeģetiku, almenu etioloģiku talart. 254 fug imsemmi;

Id-difiża szollevat bhala motivi ta' aggravju diversi mezzi defensjonali, li jehtieg li jigu eżaminati;

Intqal li l-kelma "child" fit-test ingliž ("tarbija" fittest malti) ma tikkomprendix "feto". F'dan il-kaž preženti si trattava ta' "feto" li kien wasal qrib it-tletin ģimgha tal-ģestazzjoni, li kien vjabili, ghalkemm ma kienx vitali fis-sens li ma kellu qatt hajja extra-uterina ndipendenti, u l-mewt ta' dan il-"feto" ma kienetx ilha li avverat ruhha meta sar il-"parto"; intiža l-kelma "mewt" fis-sens ta' dak il-mument meta l-"feto" tilef il-kapačità li jista' jkollu hajja ndipendenti extra-uterina;

Issa, jidher loģiku mix-xorta tad-dispožizzjoni kif fuq spjegata, indubbjament konnessa mad-dispožizzjonijiet tal-liģi čivi^li dwar l-Istat Čivili. illi, anki, se non altro, bilkliem operattīvi tal-artikolu "tfittex li tahbi t-twelid ta' dik it-tarbia", il-ģudikant jirrikorri ghad-dispožizzjonijiet tal-Kodiči Čivili in materja, u žgur li l-attijiet tal-Istat Čivili japplikaw f'kaž ta' abort, kif kien dan il-kaž, kriminożament prokurat jew le (ara xhieda tal-Prof. Zammit fol. 25), fis-sens li ghandu jiĝi redatt att tat-twelid anki f'każ ta' "feto"; basta li dan ikun ha ghal kollox il-ghamla ta' bniedem (art. 317(3) Kap. 23 Ediz. Riv.). Issa, milleżami "post mortem" kondott mit-tobba nominati ghal hekk mill-Maĝistrat, u mill-vižjoni "ictu oculi" tal-fotografiji ežibiti, jirriżulta li dan il-"feto" kien assuma kompletament il-forma umana, apparti, s'intendi, dak li ĝara wara per opera ta' injoti, čjoè l-amputazzjoni tal-arti inferjuri bi strument taljenti, u salvi xi ležjonijiet kaĝunati, aktarx minn xi annimal, aktarx xi qattus, li kaxkar il-"feto" mnejn kien ĝie mitluq;

Fid-dikjarazzjoni taghha, fol. 40, l-imputata stess qalet li t-tarbija, meta telqitha hi, kienet, biex wiehed juža kliemha stess, "shieh bis-saqajn ukoll". Ghalhekk wiehed ghandu jikkonkjudi li fil-kelma "child", ossija "tarbija", ghandu jigi, ghall-finijiet tal-art. 254 Kap. 12, kompriž ilkaž attwali, čjoč ta' "feto" li kien assuma ga kompletament il-forma umana;

Ma hemm ebda raguni lanqas li wiehed jiddistingwi bejn katavru ta' tarbija li tkun twieldet hajja u katavru ta' tarbija li tkun twieldet mejta. Il-liği civili rilevanti ghal dan il-każ ma tiddistingwix, ghaliex anki fil-każ ta' "still born child" tehtieg dejjem ir-registrazzjoni;

Id-difiża rrilevat ukoll li ma hemma fil-każ in ispečje dik li fis-sistema ngliż tissejjah "secret dispositoin", čjoć f'dan ir-reat li f'dak is-sistema jissejjah "Concealment of Birth" (ara Kenny, p. 145, 1945 edition). Ghandu jiĝi osservat, l-ewwelnett, illi l-liĝi taghna tuža l-kliem "by secretly burying, or otherwise disposing of the dead body of the child". Jidher loĝiku li l-kelma "secretly" tiĝi nterpretata li tiggoverna anki l-kelma "disposing", u mhux biss il-kelma "burying"; fil-liĝi ngliža, infatti, u fl-awturi, tintuža l-espressjoni "secret disposition";

Issa, hu veru li dan il-"concealment" ghandu jkun, kif jinghad, "from the world in general", u mhux minn xi individwu partikulari biss (Kenny, loc. it.). Hu veru wkoll li din id-"disposition" ma tridx tkun momentanea, bhal meta t-tarbija tkun fuq is-sodda tal-mara u din tghattiha momentaneament, b'xi dublett jew xi haġa ohra, biex ghall-mument ma jarahiex pulizija li jkun qed jinvestiga l-każ (ara eżempju čitat fi-Archbold, p. 997, para. 2609, 1959 edition). Iżda lanqas hemm bżonn li tkun finali u permanenti f'sens assolut (ara Archbold, loc. čit., u ż-żewġ każi čitati Rex v. Perry u Rex v. Goldthorpe);

Issa, f'dan il-każ, hemm dawn iċ-ċirkustanzi:—

1. L-imputata, mistoqsija minn hutha, čahdet li kienet twieldetilha tarbija. Din ič-čahda, weheda, talvolta ma kienetx tkun bižžejjed (R. v. Turner, 8 C. & P. 755); imma hemm anki dawn ič-čirkustanzi;

2. X'hin it-tarbija kienet fil-fliskatur tal-lavatory, limputata, "ex confessis", ghal darbtejn ippruvat bil-"flushing" tirrimwoviha;

3. Hi obliterat it-traćći li setghu jirrivelaw li si trattava mhux ta' mara li kienet marret fil-lavatory ghal bżonn naturali, imma halli tehles minn tarbija;

4. Meta ma rnexxielhiex tiddisponi mit-tarbija fid-"drainage" tal-lavatory, hi hbietha wara t-"threeply" li kien hemm mal-hajt fil-kuritur tal-"emergency exist". li jkun imsakkar. Dan kien post li fih aktarx (kif indubbjament intendiet l-imputata) it-tarbija ma kienetx tinstab ghal xi żmien, sakemm l-istess tarbija ssir irrikonoxxibbli, u sakemm isir irreperibbli minn wilidha;

Fil-każistika ngliża (ara Russell, On Crime, p. 656) gie gudikat "secret disposition" il-fatt ta' wahda li halliet il-katavru tat-tarbija fuq hajt erbgha piedi u nofs gholi bil-berah bejn bitha u ghalqa, liema bitha kienet ta' hanut tax-xorb u accessibbli minn passagg;

Kollox jiddependi, kif josserva r-Russell, miċ-ċirkustanzi partikulari ta' kull każ (loc. ċit., p. 656); u Lush J., fil-kawża R. v. Cook (1870), Cox 542, osserva li "all the attendant circumstances must be taken into consideration". F'dan il-każ, il-kumpless tal-provi juri li l-imputata riedet tahbi t-twelid tat-tarbija billi tiddisponi minnha segretament, kif ghamlet;

Id-difiża ssollevat ukoll il-pont jekk lill-imputata ghandhiex tinghata l-iskużanti tad-disturb mentali, bhal fil-każ ta' infantićidju. Hu ovvju, però, li l-ģudikant ma jistax johloq il-liģi u jintrodući fiha dak li ma hemmx. Del resto, il-piena hi tali li turi "per sè" li l-leģislatur ģa kkunsidra b'xi mod din ić-čirkustanza; u dippjù hemm il-latitudini, biex tiĝi adegwata l-piena minn kaž ghal każ;

Jista' anki jiği osservat, minhabba xi riljevi ohra li saru mid-difiža, li, ghalkemm hu veru li, mentri fil-ģurisprudenza antika ngliža kien hemm dan ir-reat anki jekk si trattava ta' "foetus not bigger than a man's fingers but having the shape of a child", il-lum hemm il-"Birth and Death Registration Act, 1926", li ma jimponix ir-reģistrazzjoni meta l-"feto" jkun biss ta' tmienja u ghoxrin ģimgha. Apparti li f'dan il-kaž il-"feto" kien ta' tletin ģimgha, ghandu jiĝi osservat li fil-liĝi taghna dwar ir-reĝistrazzjoni (il-liĝi li ghandha tiĝi osservata) hu reĝistrabbli l-abort ta' "feto" li jkun "completely assumed the human form", u ghalhekk ma hemmx fil-liĝi taghna kwistjoni ta' limiti partikulari tad-durata ta' ĝestazzjoni, imma biss ta' interpretazzjoni ta' dawn il-kliem;

Kwantu ghall-invokata applikazzjoni tal-art. 23(1) (a) Kap. 12, din il-Qorti ma thossx li r-reat u c-cirkustanzi tieghu huma tali li jimmeritaw dak il-favur;

Kwantu ghall-piena, din il-Qorti, in vista tal-informazzjoni moghtija mid-difiža li žewģ l-imputata hu dispost jahfrilha r-relazzjoni pekkaminuža li kellha, u tal-fatt li hemm tfal taghha leģittimi li jattendu l-kuri ta' ommhom mill-aktar fis, u in vista tas-suspett, aččennat mit-tobba fit-tarf tar-relazzjoni taghhom fol. 22, li seta' kien hemm xi hadd li inčita lill-imputata bil-konnivenza tieghu, jidhrilha li hu l-kaž li tirriduči l-piena ghall-minimum; Ghalhekk tiddecidi;

Billi fil-meritu tichad l-appell u tikkonferma s-sentenza appellata; b'dan, però, li l-piena irrogata, f'lok ghal sitt xhur, tkun ghal erbgha xhur.